

Wykształcenie a życie

WdED, projekt 2.

Bartłomiej Sobieski
Dominik Stępień
Paweł Szymański

1 Wstęp

Za problem badawczy w ramach naszej pracy projektowej przyjęliśmy wpływ wykształcenia na różne sfery życia człowieka. Oparliśmy się w tym celu na danych z Diagnozy Społecznej przeprowadzonej w 2015 roku. Analizę rozpoczęliśmy poprzez zapoznanie się z ogólną strukturą poziomu wykształcenia w próbie i zbadaniu, w jaki sposób wiąże się ona z klasą i miejscem zamieszkania. Przeszliśmy następnie do szczegółowego podziału na kierunki wykształcenia, zarówno w sensie ogólnym jak i ograniczającym się tylko do wykształcenia w sensie wyższym. W tym wypadku skupiliśmy się również na różnicach zachodzących między obiema płciami. Wyszuliśmy również wnioski na temat zróżnicowania w zamieszkiwaniu poszczególnych województw. Ponadto przedstawiliśmy, jak na przestrzeni lat zmieniało się zainteresowanie i dostęp ludzi do szeroko pojętego wykształcenia oraz to, jaki udział miały poszczególne dziedziny w danych latach. Nie zabrakło przy tej okazji analizy znajomości różnych języków obcych w zależności od pokolenia czy kierunku wykształcenia. Zbadaliśmy również, jakie partie polityczne preferują osoby wykształcone w konkretnych dziedzinach, a także ich pogląd na wydarzenia związane z katastrofą smoleńską. Kończącą część raportu oparliśmy na analizie zdrowia tych osób: zarówno psychicznego jak i fizycznego, związanego z uprawianiem sportów.

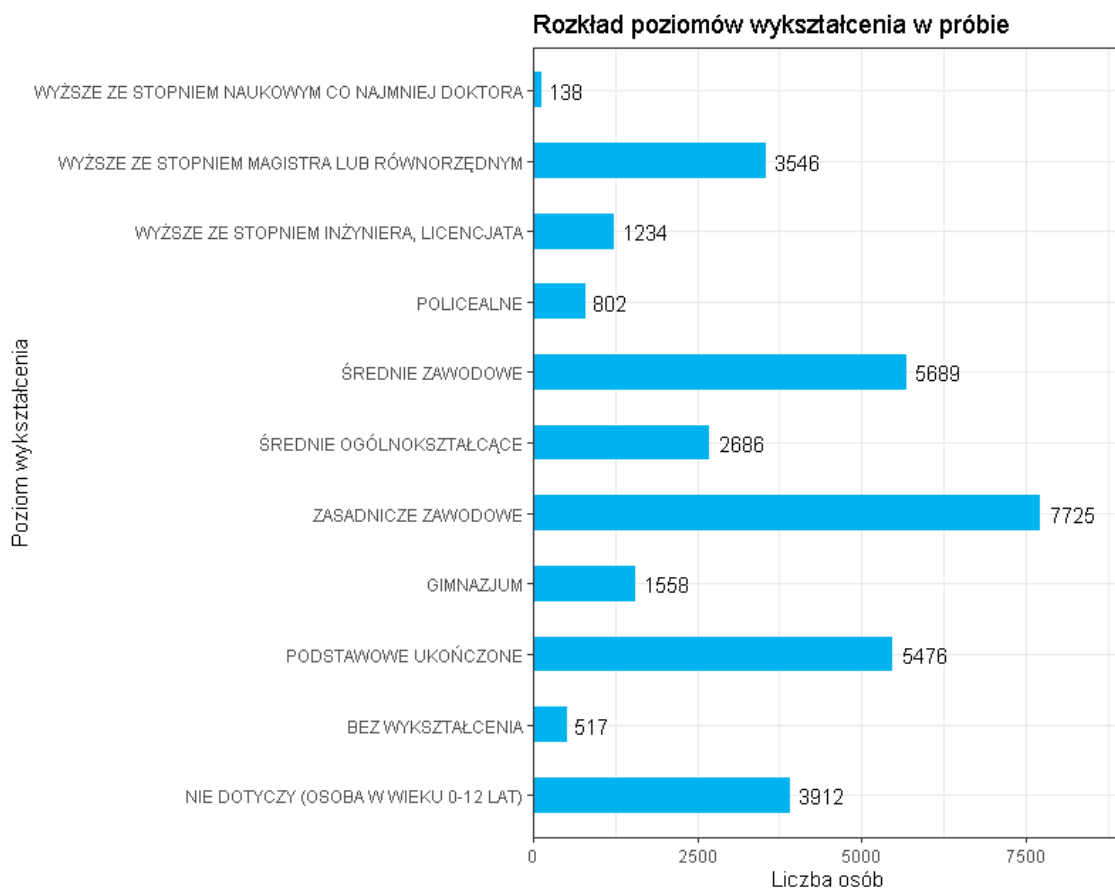
W naszych rozważaniach jako kierunek wykształcenia będziemy rozumieli specjalizację, której dotyczyła ścieżka edukacyjna obrana przez daną osobę, to znaczy np. ukończenie technikum o profilu elektrycznym, które będzie zaliczało się do kierunku nauk technicznych. W raporcie wyraźnie zaznaczamy przy tym, gdy odnosimy się jedynie do osób o wykształceniu wyższym.

2 Poziom wykształcenia

W tej sekcji skupiliśmy się na wstępnym zapoznaniu z podstawowymi informacjami dotyczącymi poziomu wykształcenia w próbie, czyli rozkładzie poziomów wykształcenia i klasie miejsca zamieszkania oraz województwie zamieszkanym przez osoby, które dany poziom osiągnęły.

2.1 Rozkład poziomów wykształcenia w próbie

Poniższy wykres każdemu z poziomów wykształcenia przyporządkowuje liczbę osób, która go osiągnęła.

Wizualizacja pozwala nam na zrozumienie struktury wykształcenia w próbie- przede wszystkim wiemy już chociażby, jaki udział mają w niej dzieci w wieku do lat 12. Wykształcenie średnie i zasadnicze zawodowe odpowiadają za dwa największe wyniki, co nie powinno dziwić, gdyż właśnie po osiągnięciu tych poziomów młodzi ludzie stają przed jedną z ważniejszych decyzji w swoim życiu- podjęciem pracy bądź dalszej nauki na uczelni wyższej czy też połączeniem jednego z drugim. Martwi z pewnością wysoki wynik wykształcenia podstawowego- wiele jest w Polsce miejscowości, w których młody człowiek musi już w tym wieku zająć się pracą i odrzucić ścieżkę rozwoju edukacyjnego. Wiele jest też miejsc, w których ścieżce tej nie przypisuje się wysokiej wagi bądź są zbyt oddalone od, na przykład, szkół średnich, by dalsze kształcenie się było możliwe. Ciekawy wniosek płynie z rozkładu wykształcenia wyższego- jeszcze do niedawna powszechnie obecny system studiów jednolitych z pewnością miał wpływ na tak wysoki wynik dla stopnia magistra lub równorzędnego. Zgodnie z intuicją bardzo mały wynik osiągnął stopień naukowy co najmniej doktora, który jest zwykle celem bardzo małej grupy osób.

Poniższa tabelka prezentuje z kolei podział na wykształcenie wyższe i średnie bądź niższe.

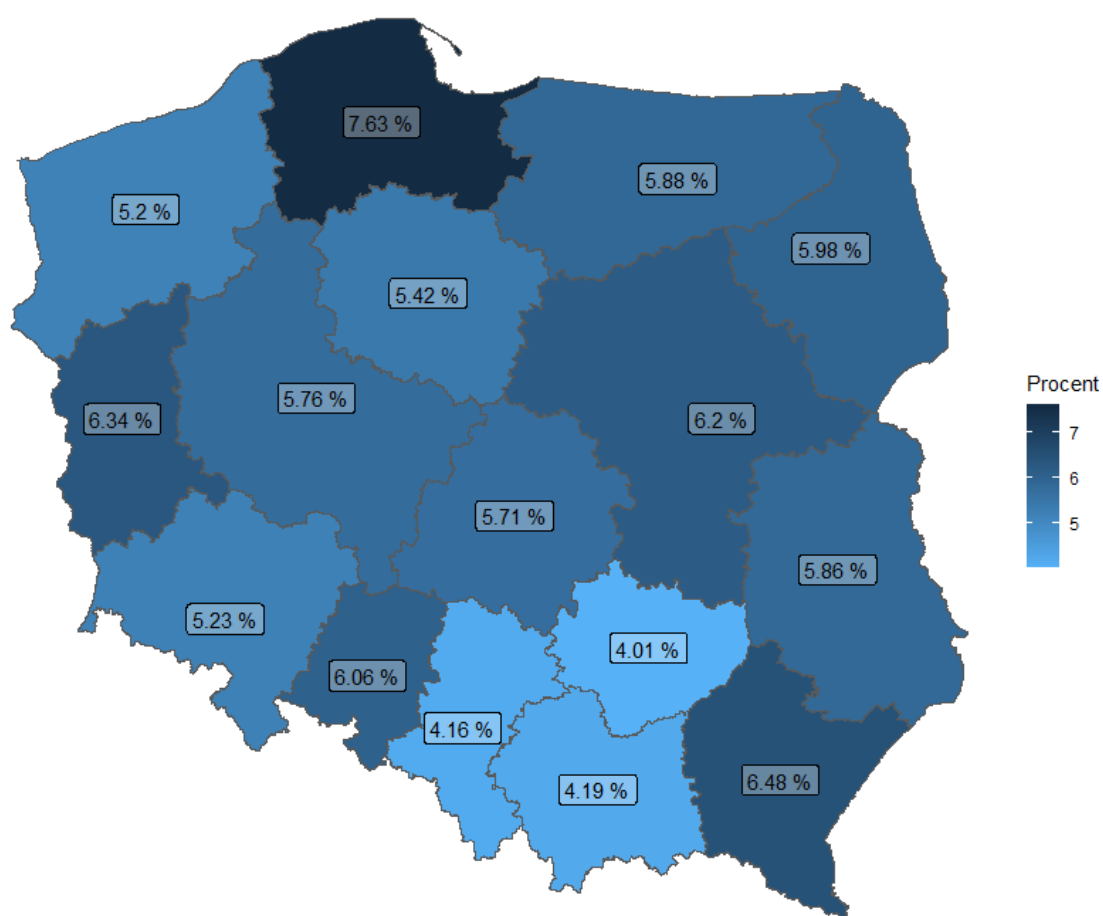
	Średnie lub niższe	Wyższe
Liczba osób	23946	5451

Tabela 1

Płynie z niej bardzo ważny wniosek na temat reprezentatywności próbki, w której wykształcenie wyższe osiągnęło prawie 23%, co pokrywa się z ogólnodostępnymi rezultatami badań społecznych.

2.2 Poziom wykształcenia a województwo

Procent mieszkańców z wykształceniem wyższym

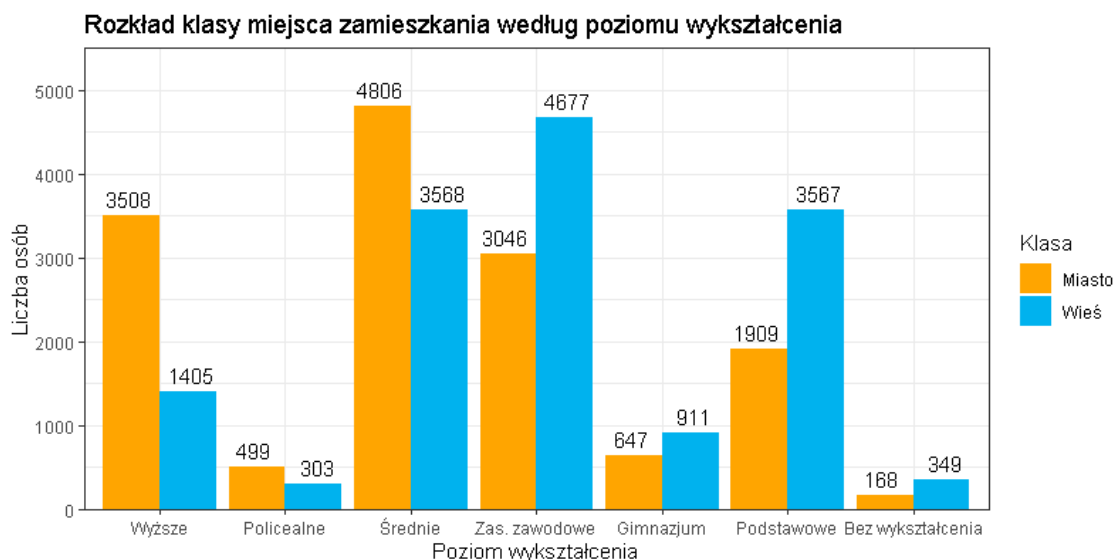

Mapa 1: Mapa przedstawia procent mieszkańców danego województwa z wykształceniem wyższym.

Z powyższej mapy możemy odczytać, że procentowy udział osób ludzi wykształconych w danym województwie nie różni się za bardzo na przestrzeni całej Polski. Możemy zauważyć, że najwięcej osób wykształconych jest w województwie pomorskim, co ciekawe, mało osób ma wykształcenie wyższe w województwie małopolskim, mimo tego, że tam znajduje się Uniwersytet Jagielloński, uznawany za najlepszy w Polsce.

2.3 Poziom wykształcenia a klasa miejsca zamieszkania

Poniższy wykres ukazuje zależność klasy miejsca zamieszkania od osiągniętego poziomu wykształcenia.

Podstawowym wnioskiem płynącym z wizualizacji jest wyraźna zależność między liczbą osób zamieszkujących miasta a zwiększającym się poziomem wykształcenia- wsie zamieszkują głównie osoby o poziomie wykształcenia co najwyżej zasadniczym zawodowym, a już w przypadku wykształcenia średniego i wyższego przewagę osiągają miasta. Za hipotezę można również uznać stwierdzenie, jakoby wykres ukazywał, że już dostęp do szkół średnich jest na wsiach utrudniony, nie wspominając o uczelniach wyższych.

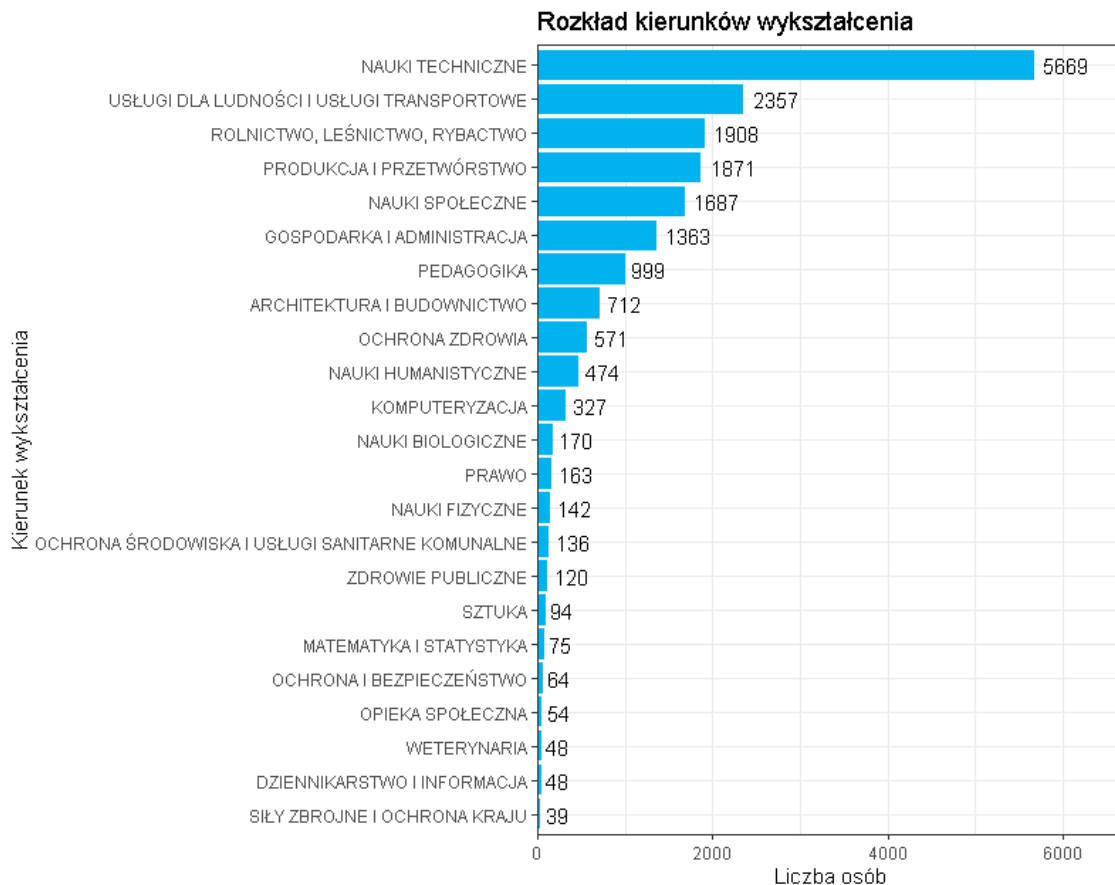
3 Poszczególne kierunki wykształcenia

W poniższej sekcji skupiamy się na strukturze wykształcenia pod względem ukończonych kierunków- będziemy je rozumieć jako specjalizację, której dotyczyła ścieżka edukacyjna obrana przez daną osobę, to znaczy np. ukończenie technikum o profilu elektrycznym, które będzie zaliczało się do kierunku nauk technicznych. W przypadku, gdy pod uwagę weźmiemy jedynie ukończone kierunki wykształcenia wyższego, będzie to wyraźnie zaznaczone.

3.1 Rozkład kierunków wykształcenia

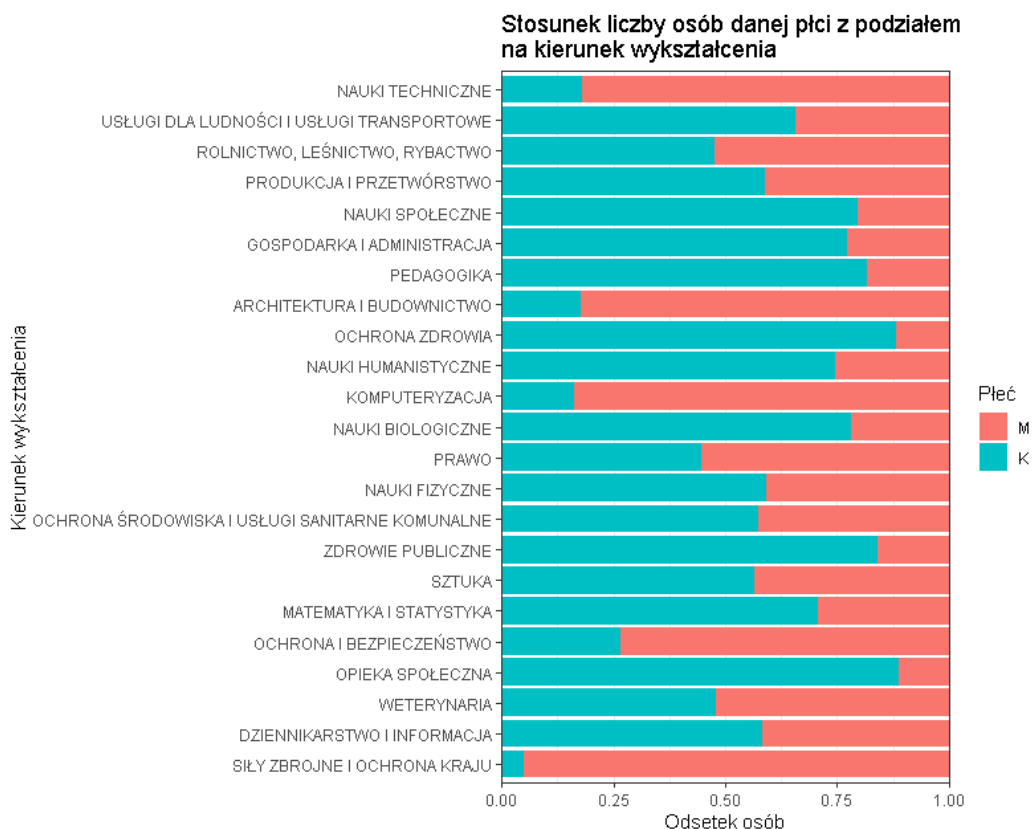
3.1.1 Kierunki ogólne

Poniższy wykres przedstawia, jakie kierunki wykształcenia obierały osoby w próbie.

Wyraźną dominacją odznaczają się tu nauki techniczne, które osiągnęły ponad dwa razy większy wynik niż drugie w kolejności usługi dla ludności i transportowe. W dobie powszechnej zaawansowanej technologii i automatyzacji taki rezultat jest dobrą prognozą na przyszłość. Wynik rolnictwa, leśnictwa i rybactwa daje do myślenia w kwestii nadal obecnego rolniczego charakteru naszego państwa. Dziwić może wynik ogólnie pojętej komputeryzacji- dziedzina ta zyskuje na popularności dopiero wśród młodych pokoleń, które jeszcze nie zdążyły zdobyć odpowiedniego wykształcenia. Niewiele osób decyduje się też na ścieżkę rozwoju związaną z prawem czy matematyką i statystyką, czyli dziedzin, które powszechnie uznawane są za bardzo trudne i wymagające dużego nakładu pracy.

Warto na tym etapie rozważyć również udział obu płci w każdym z poszczególnych kierunków, co prezentuje wykres poniżej.

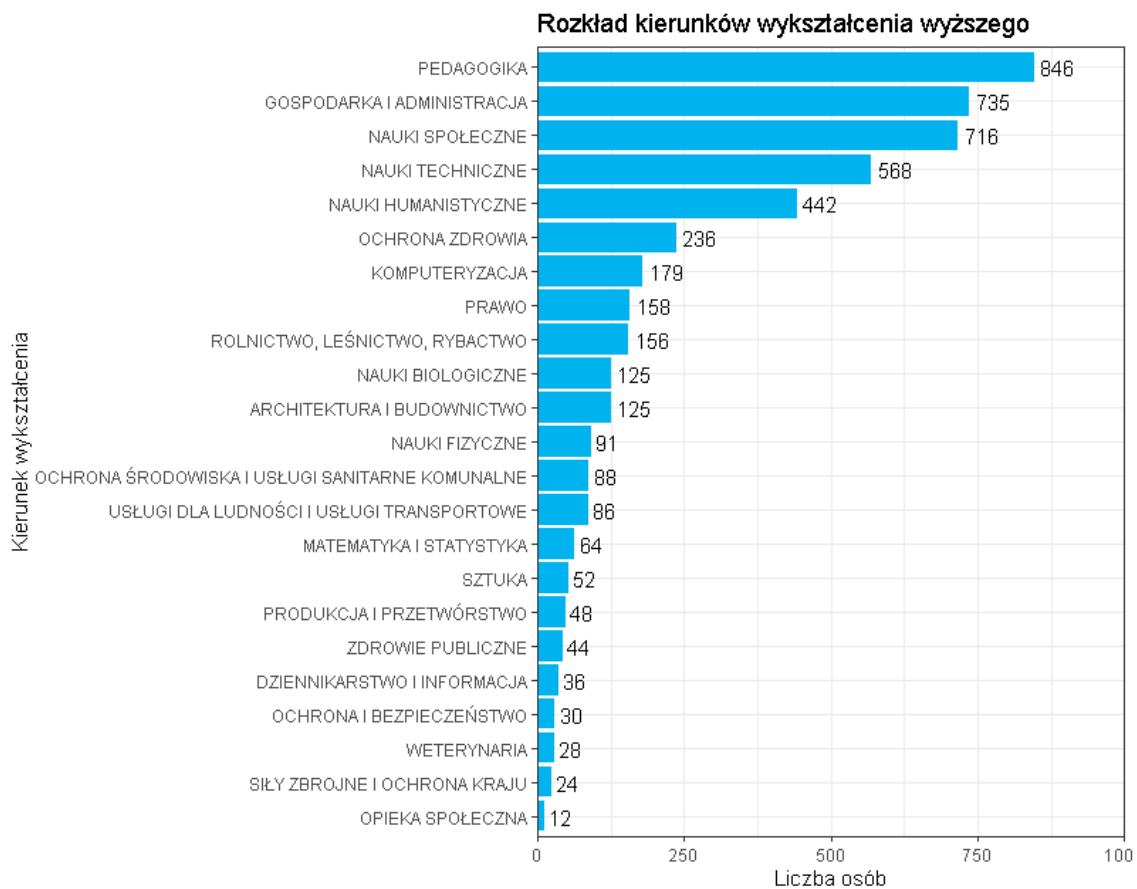

Mężczyźni stanowią zdecydowaną większość, jeśli chodzi o obieranie ścieżki edukacyjnej związanej z naukami technicznymi, architekturą i budownictwem, komputeryzacją i szeroko pojętą ochroną i bezpieczeństwem (w tym też kraju).

Kobiety najczęściej decydują się na rozwój w sferze opieki i nauk społecznych, ochronie zdrowia, pedagogiki i administracji, co jest zgodne ze stereotypami dotyczącymi wykonywanych zawodów.

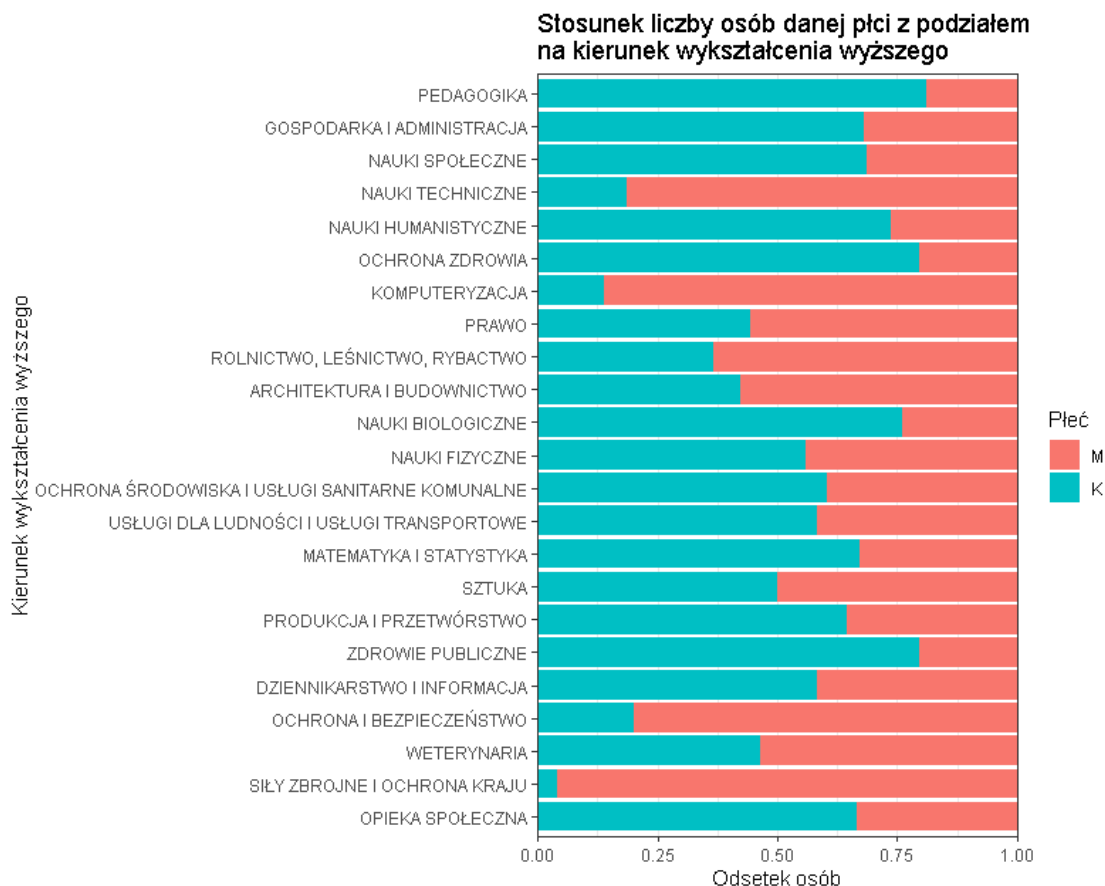
3.1.2 Kierunki wykształcenia wyższego

Osobną kwestią wartą poruszenia jest z pewnością rozkład kierunków pośród osób z wykształceniem wyższym. Widoczna poniżej wizualizacja ukazuje pierwsze ciekawe wnioski choćby na temat samej próby, z którą mamy do czynienia.

Przede wszystkim obserwujemy, że pedagogika była dziedziną najczęściej obieraną za kierunek wykształcenia wyższego wśród osób w próbie. Nauki techniczne nie wykazują się już tutaj taką dominacją i są dopiero czwarte w kolejności. Zarówno nauki dotyczące gospodarki i administracji jak i kwestii społecznych czy ogólnie humanistycznych są powszechnie znane i wybierane w całym kraju. Komputeryzacja i prawo, względem poprzedniej sekcji, osiągają wyniki lepsze o kilka pozycji, ale liczby zdają się różnić niewiele- świadczy to o tym, że dziedziny te, jeśli już wybierane, są najczęściej kontynuowane na poziomie uczelni wyższej. Zdecydowanie martwi niski wynik matematyki i statystyki- pięknych acz bardzo niedocenionych dziedzin.

Warto również i w tym wypadku rozważyć, jaką ścieżkę wykształcenia wyższego obiera każda z płci.

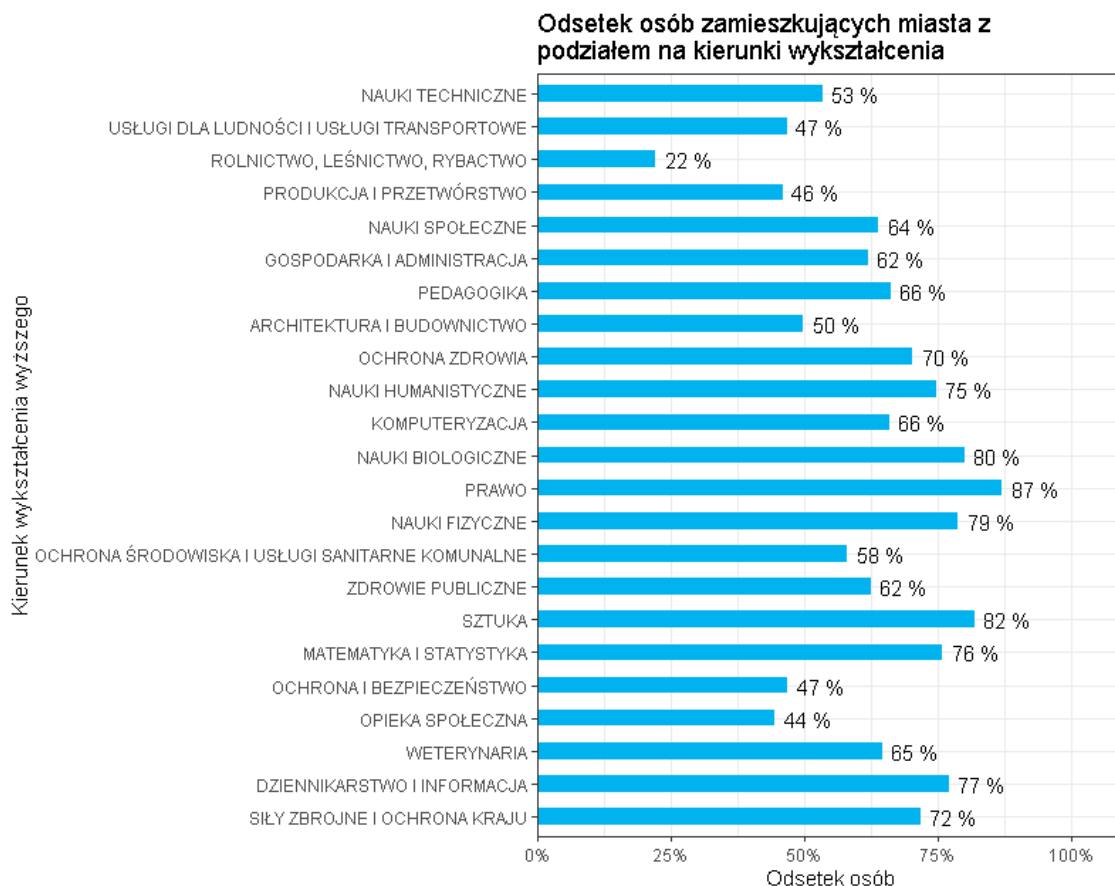
Wnioski niemal w całości pokrywają się z ogólniejszym przypadkiem rozważanym w poprzedniej podsekcji. Potwierdza to, że stereotypy płciowe decydują również o wyborze wykształcenia i decyzjach zawodowych.

3.2 Kierunek wykształcenia a klasa miejsca zamieszkania

Poniższa sekcja porusza tematykę zależności kierunku wykształcenia od klasy miejsca zamieszkania, a konkretnie odsetka osób, który zamieszkuje miasta. Ponownie rozpatrujemy zarówno przypadek ogólny jak i ten ograniczający się jedynie do osób z wykształceniem wyższym.

3.2.1 Kierunki ogólne

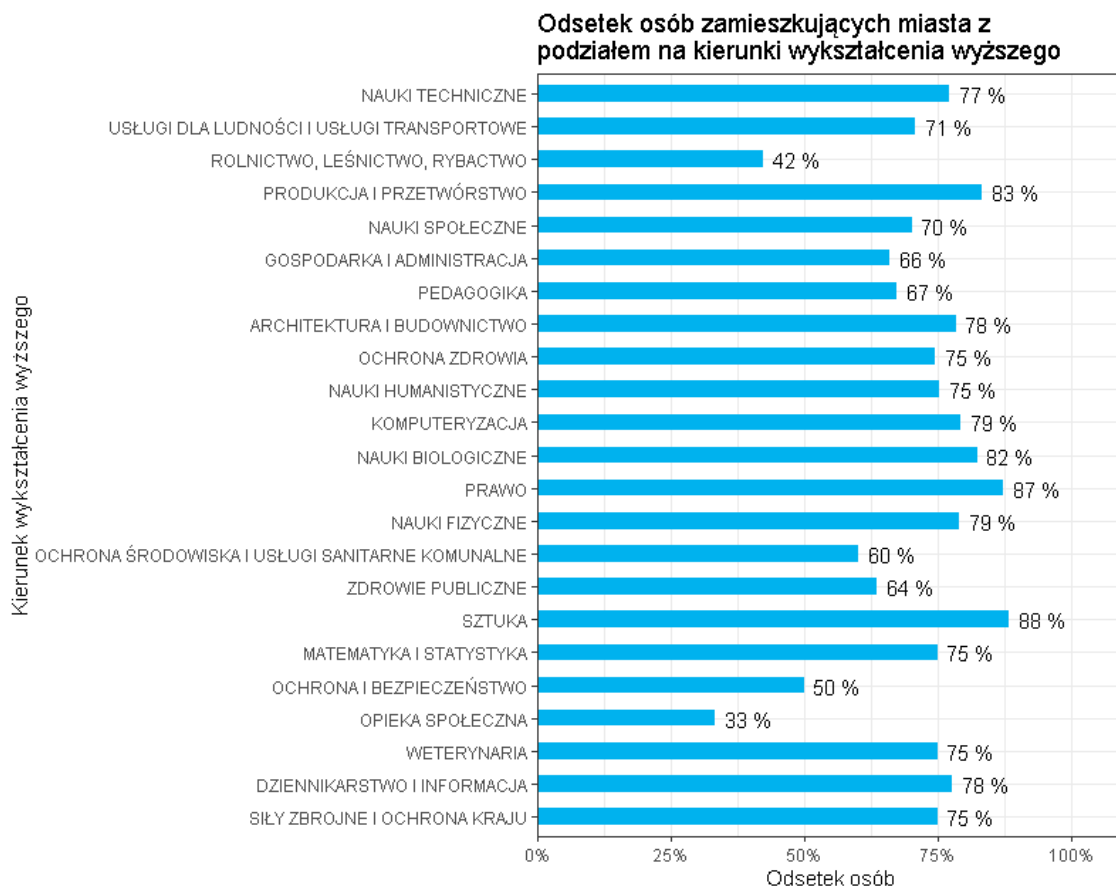
Na wykresie poniżej obserwujemy odsetek osób zamieszkujących miasta w zależności od obecnego kierunku kształcenia.

Podstawową informacją niesioną przez wykres jest fakt, iż osoby związane z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem, wedle oczekiwań, najrzadziej zamieszkują miasta. Nie dziwi również fakt, że osoby związane z dziedziną prawa osiągnęły najwyższy, 87%-owy wynik- specyfika zawodu prawnika niemal zawsze wymaga obecności w dużym ośrodku miejskim. Zastanawiać może tylko 66%-owy wynik komputeryzacji, która raczej kojarzy się z zawodem wykonywanym w mieście, w dużych korporacjach.

3.2.2 Kierunki wykształcenia wyższego

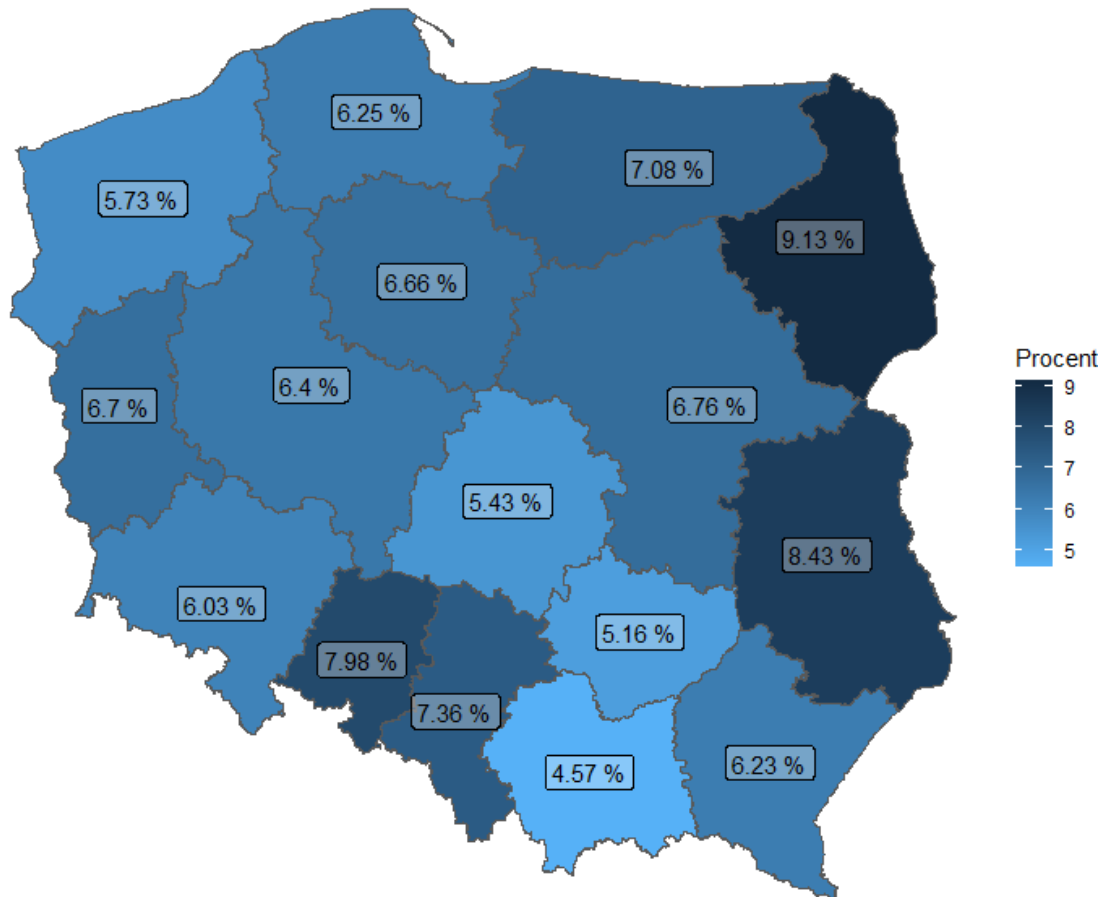
By odnaleźć różnice, które pojawiają się przy ograniczeniu próby do osób z wykształceniem wyższym, posłużyliśmy się następującą wizualizacją:

Różnice te istotnie są obecne- przede wszystkim to opieka społeczna osiągnęła tym razem najniższy wynik na poziomie 33%. Rezultat komputeryzacji zwiększył się w tym przypadku aż o 13 punktów procentowych, co pozwala odnaleźć przyczynę naszych poprzednich wątpliwości- szeroko pojęci informatycy po zdobyciu wykształcenia wyższego w zdecydowanej większości zamieszkują miasta, a to osoby z niższym poziomem wykształcenia obniżają ogólny wynik. Wzrost aż o 28 punktów procentowych osiągnęła architektura i budownictwo, co oznacza, że wykształceni architekci i inżynierowie budownictwa w ramach wykonywanego zawodu potrzebują skupiają się w ośrodkach miejskich. Wynik większy o 24 punkty procentowe osiągnęły również nauki techniczne, co nie powinno dziwić i w tym przypadku.

3.3 Kierunki a województwo

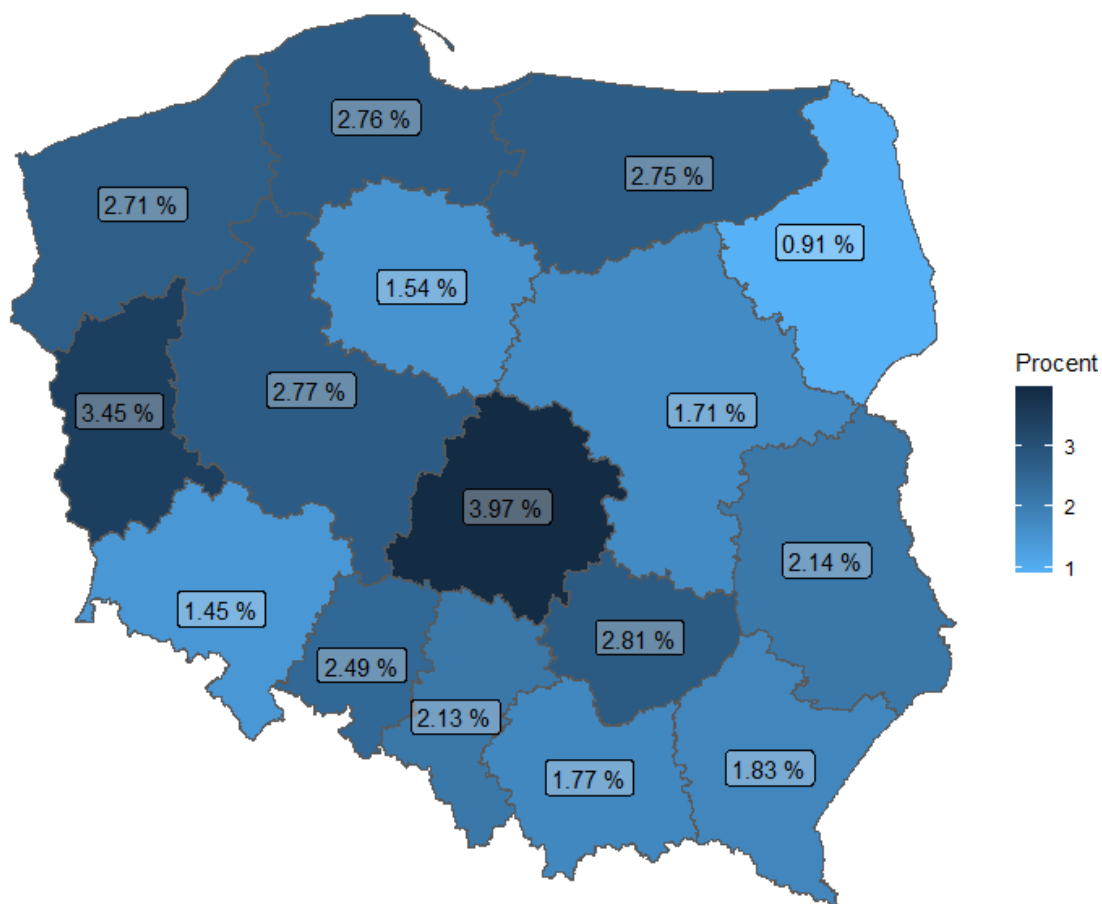
Procent mieszkańców z wykształceniem technicznym w województwie

Mapa 1: Mapa przedstawia procent mieszkańców danego województwa z wykształceniem technicznym.

Na powyższej mapie możemy zauważyć, że we wschodniej części kraju oraz na Śląsku więcej osób ma wykształcenie techniczne. Można podejrzewać, że jest to związane z uprzemysłowieniem Śląska i znajdującymi się tam kopalniami. Warto pamiętać, że w wykształcenie techniczne są wliczani absolwenci technikum.

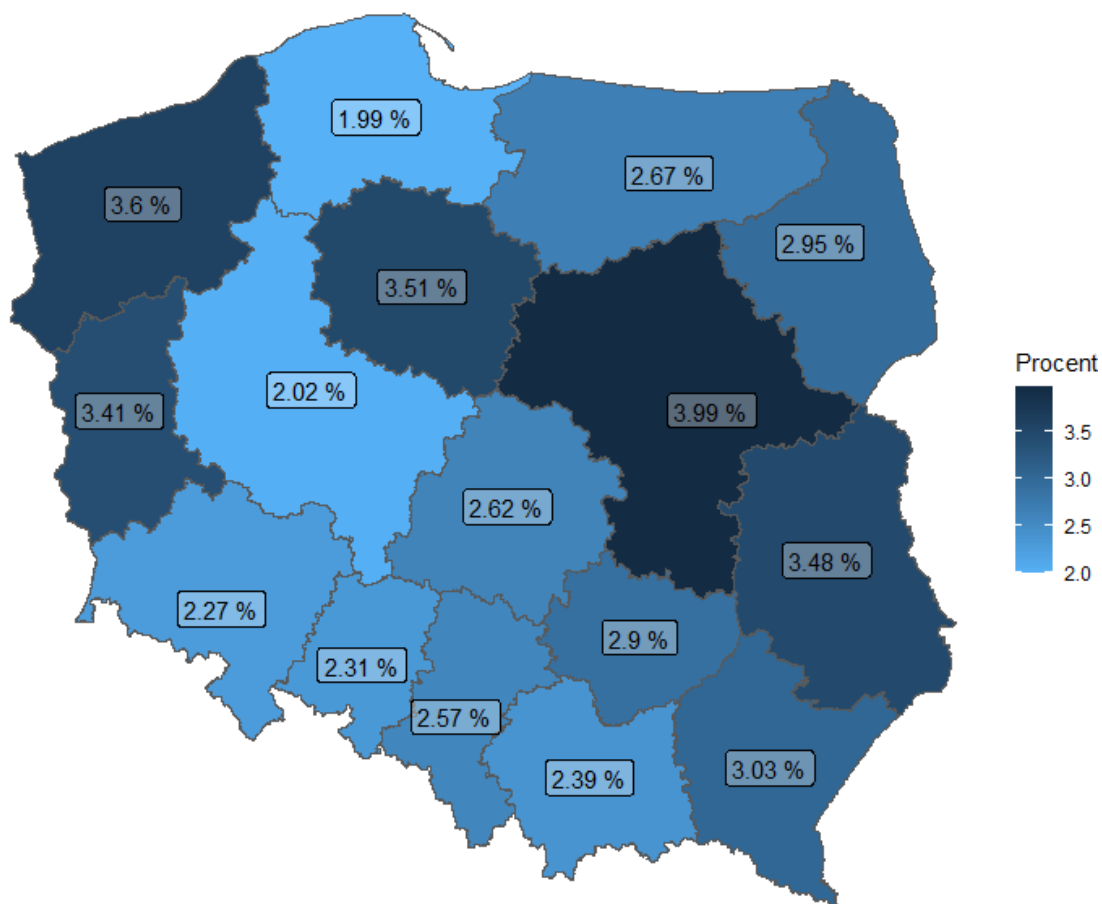
Procent mieszkańców z wykształceniem powiązanym z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem w danym województwie

Mapa 2: Mapa przedstawia procent mieszkańców danego województwa z wykształceniem powiązanych z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem.

Na powyższej mapie możemy zauważyć, że w województwach, w których są lepsze warunki do uprawy roli jest więcej ludzi kształcących się w tym kierunku. Bardzo mało osób z województwa podlaskiego zdecydowało się na kierunki związane z rolnictwem, leśnictwem i rybactwem, mimo tego, że na terenie tego województwa znajduje się Puszcza Białowieska. Dziwić też może niski wynik dla mieszkańców Dolnego Śląska, gdyż w tym rejonie występują jednej z najlepszych warunków do uprawy ziemi w Polsce.

Procent mieszkańców z wykształceniem powiązanym z usługami dla ludności i usługami transportowymi w danym województwie

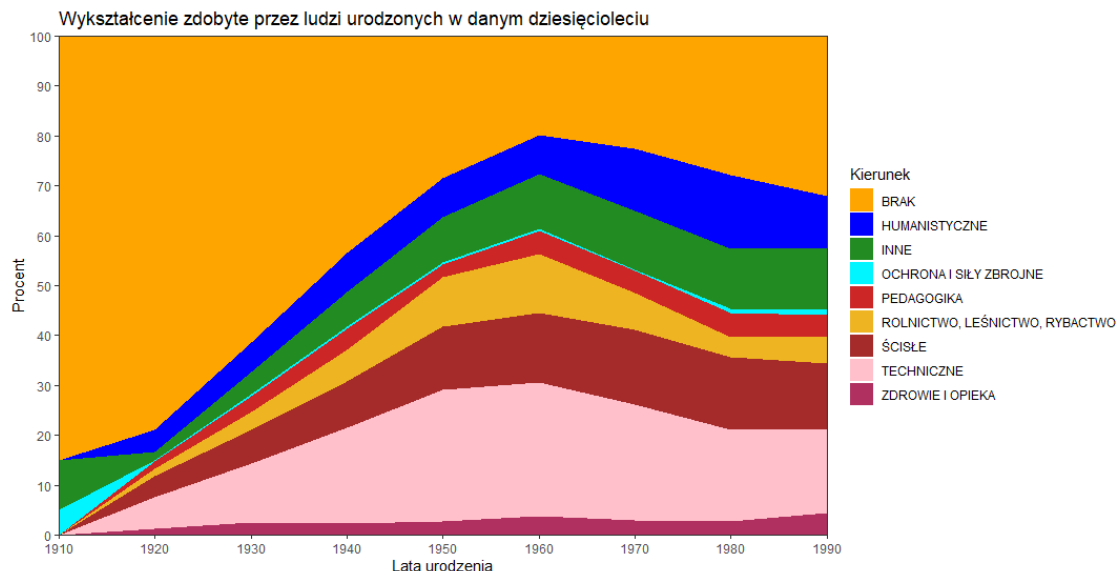

Mapa 3: Mapa przedstawia procent mieszkańców danego województwa z wykształceniem powiązanych z usługami dla ludności i usługami transportowymi.

Z powyższej mapy możemy zauważyć, że stosunkowo dużo osób z województwa mazowieckiego decyduje się na wykształcenie w zakresie usług dla ludności i usług transportowych, może to być związane z kluczową rolą stolicy i rozwiniętą siecią połączeń wokół niej. Widzimy, że oprócz mieszkańców Mazowsza na wykształcenie w omawianych dziedzinach decydują się też mieszkańcy województw znajdujących się przy wschodniej i zachodniej granicy naszego kraju. Może to być zarówno związane z handlem z naszymi sąsiadami, jak i pomocą dla uchodźców z innych krajów.

3.4 Wiek a wykształcenie

W tej sekcji dokonaliśmy połączenia kierunków ze sobą, tworząc grupy kierunków. Powstały one w celu zwiększenia czytelności wykresu, w ten sposób łatwiej są zauważalne ogólne trendy, bez przyglądania się za dużej liczbie szczegółów. Do wykresu używaliśmy danych zebranych od Polaków urodzonych przed 1991 rokiem, uznając, że młodsze roczniki mogły jeszcze nie zakończyć edukacji i nie mieć uzupełnionej kolumny z ukończonym wykształceniem.

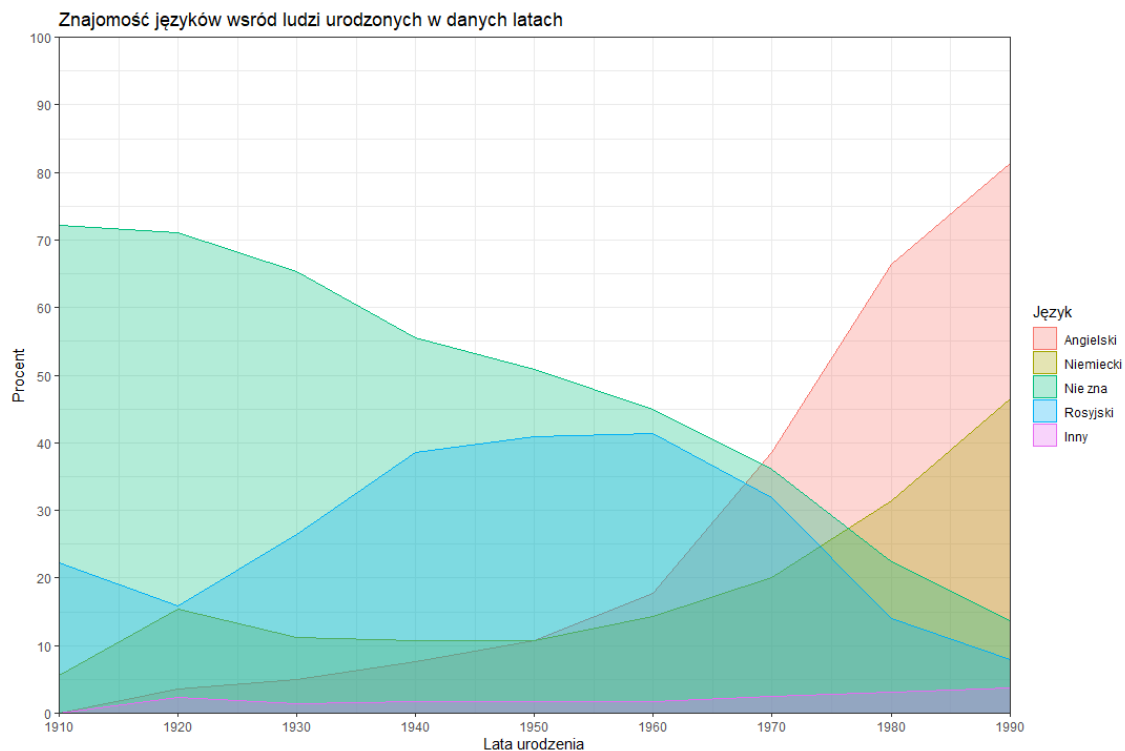

Wykres przedstawia zmiany w uzyskiwanym kierunku wykształcenia wśród osób urodzonych w danym dziesięcioleciu.

Na powyższym wykresie możemy zauważyć bardzo wiele trendów w kształceniu. Po pierwsze widzimy, że mamy w Polsce coraz więcej osób z wykształceniem, chociaż młodsze osoby mają rzadziej wykształcenie niż te urodzone w latach 60-tych. Osób z drugiego dziesięciolecia XX wieku jest niewiele w badaniu, ale możemy zauważyć, że najczęściej nie były one wykształcone. Zauważamy też, że osoby urodzone w latach 50-tych i 60-tych mają częściej uzyskane wykształcenie techniczne niż obecnie, co zgadza się z obserwowaną tendencją rzadszego wybierania technikum jako szkoły wyższej. Ponadto, coraz częściej pojawia się wykształcenie humanistyczne wśród młodszych osób, być może jest ono teraz lepiej postrzegane niż było kiedyś. Da się też zauważyć, że kierunki zbrojne były w czasach obowiązkowej służby wojskowej rzadziej wybierane niż są obecnie, choć to dalej raczej niszowy kierunek.

3.5 Języki

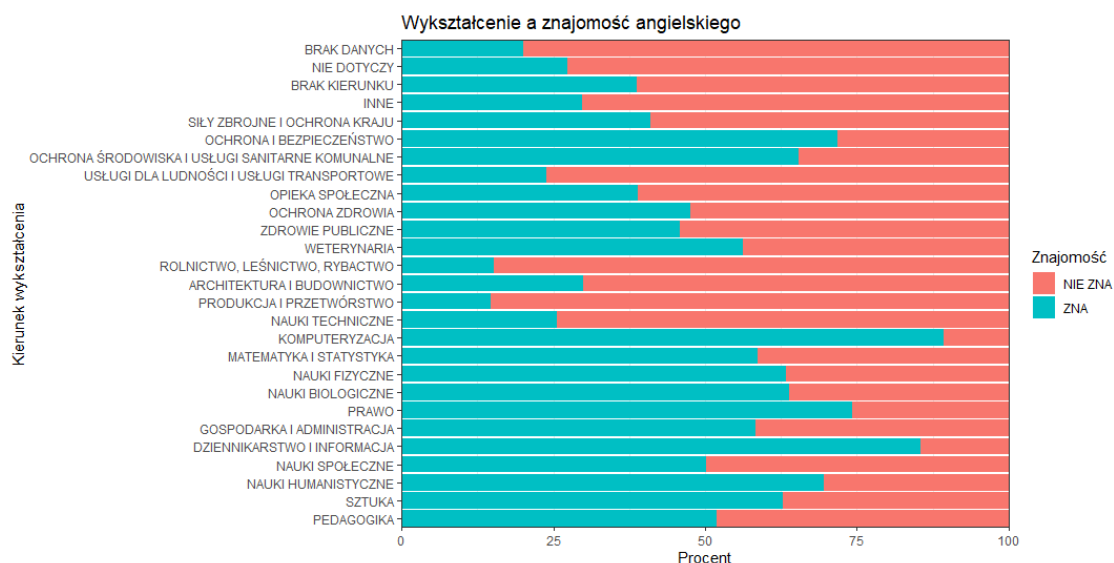
W tej sekcji zajęliśmy się sprawdzeniem znajomości języków wśród Polaków. Na pierwszym wykresie możemy zauważyć zmiany w znajomości języków wśród ludzi urodzonych w różnych latach. Jak dobrze wiemy, możemy znać więcej niż jeden język obcy, w związku z tym suma wszystkich punktów procentowych przekracza 100%.

Wykres przedstawia zmiany w znajomości języków wśród osób urodzonych w danym dziesięcioleciu.

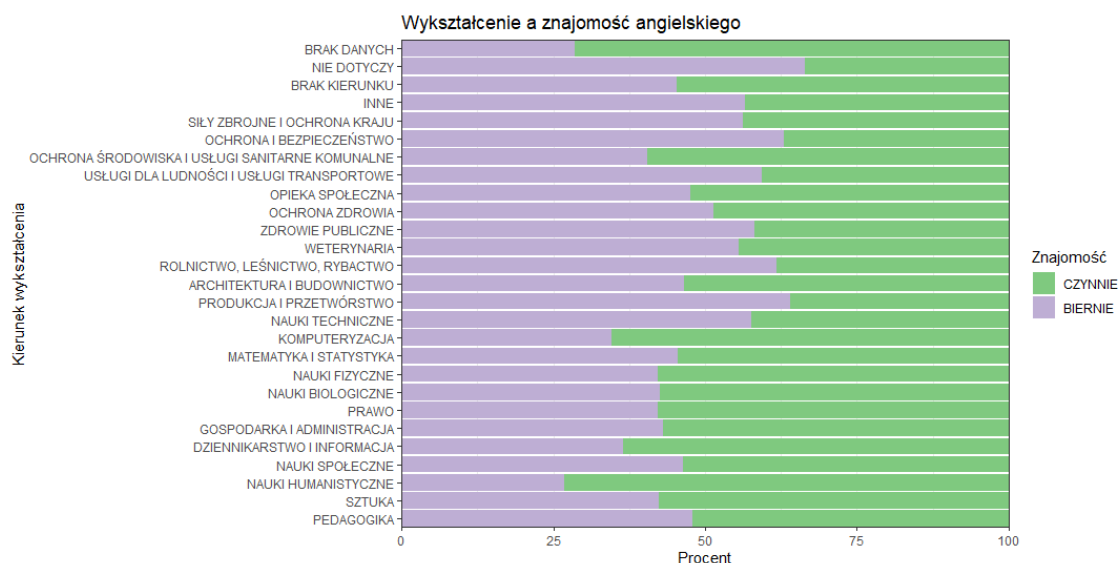
Na powyższym wykresie możemy przede wszystkim zauważyć znaczny wzrost znajomości angielskiego. Spośród badanych, żadna z osób urodzonych w drugim dziesięcioleciu XX wieku nie znała języka angielskiego, podczas gdy wśród osób urodzonych w latach dziewięćdziesiątych lekko ponad 80% badanych zna ten język. Widzimy również, że znajomość rosyjskiego znacznie zmalała po upadku PRL-u, a rośnie znajomość niemieckiego. Widzimy również, że zmniejsza się odsetek osób nieznających żadnego języka obcego.

Polacy władają głównie językiem angielskim i językami naszych największych sąsiadów: rosyjskim i niemieckim, znajomości tych języków się teraz bliżej przyjrzymy.

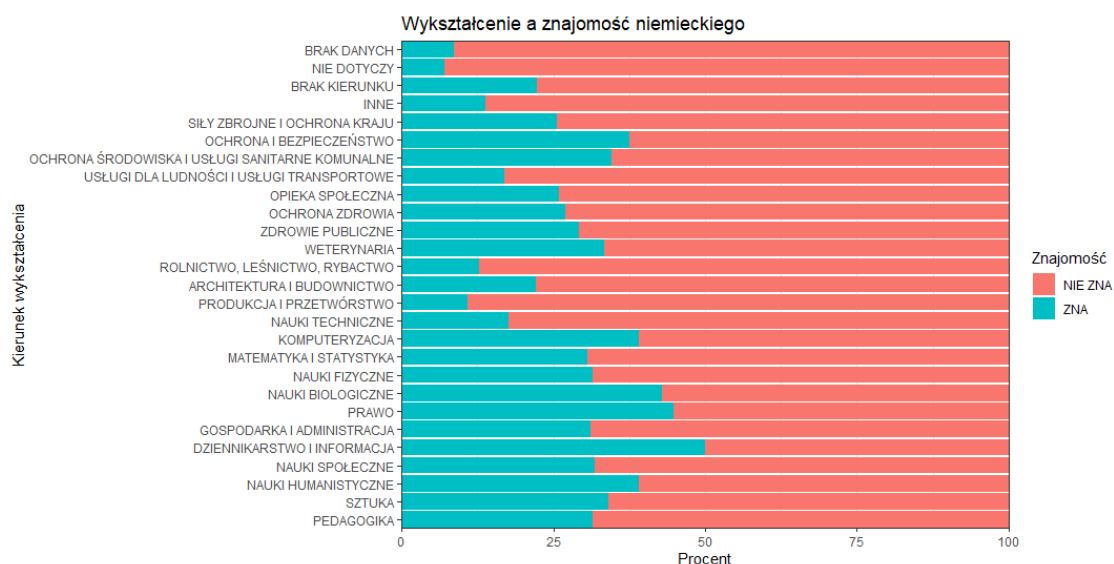
Wykres przedstawia znajomość angielskiego wśród osób z różnych kierunków.

Na powyższym wykresie możemy zauważyć, że niektóre kierunki wykształcenia odstają w znajomości angielskiego od innych. Szczególnie zauważalna jest tu przewaga kierunku komputeryzacji nad innymi kierunkami, język angielski jest wszechobecny w świecie technologii, więc nie powinno to dziwić. Podobnie częsta znajomość angielskiego wśród dziennikarzy nie powinna dziwić, wiele informacji jest obecnie rozsyłanych za pośrednictwem internetu właśnie po angielsku. Ciekawa może być mała znajomość angielskiego wśród osób z wykształceniem technicznym, jednak należy pamiętać, że wiele osób z takim wykształceniem kończyło je w latach PRL-u, gdy angielski nie był tak popularny, poza tym wykształcenie techniczne, to głównie absolwenci techników, którzy nie ukończyli edukacji na wyższym stopniu, więc może też nie mieli wystarczająco dużo czasu na naukę języka.

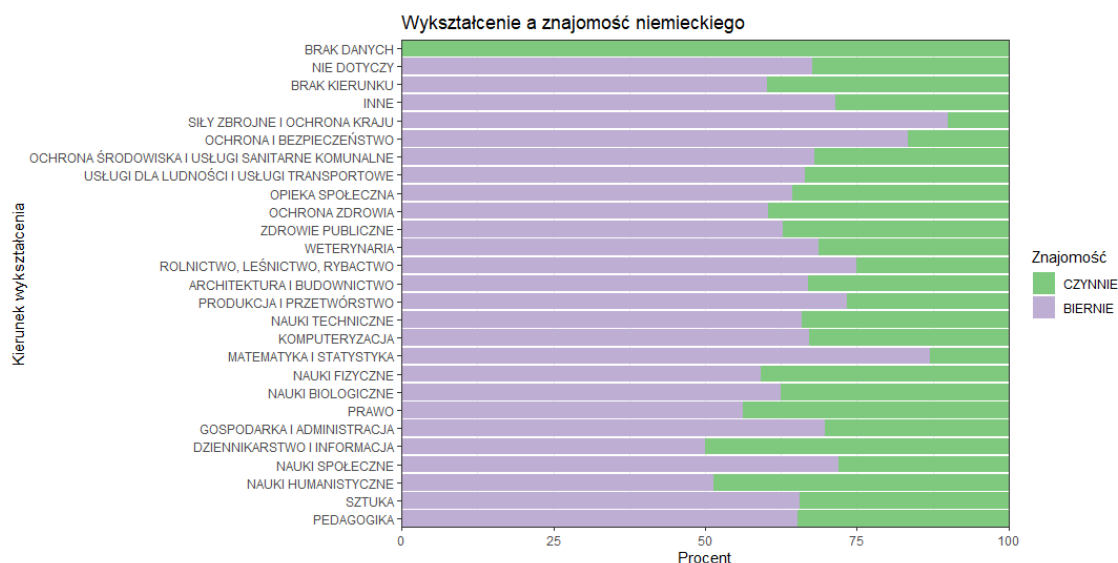

Wykres przedstawia poziom znajomości angielskiego wśród osób z różnych kierunków.

Na powyższym wykresie możemy zauważyć, że znajomość angielskiego wśród ludzi z różnym wykształceniem jest na podobnym poziomie, o ile ten język jest już znany. Najwięcej osób z czynną znajomością angielskiego jest wśród osób z wykształceniem w naukach humanistycznych, być może po filologii angielskiej. Ogólnie znajomość angielskiego jest oceniana na dość dobrą przez Polaków, może się to wiązać z tym, iż większość anki etowanych posługujących się językiem angielskim, to ludzie młodzi, którzy dopiero co ukończyli edukację, a poza tym angielski jest wszechobecnym językiem w dzisiejszych czasach.

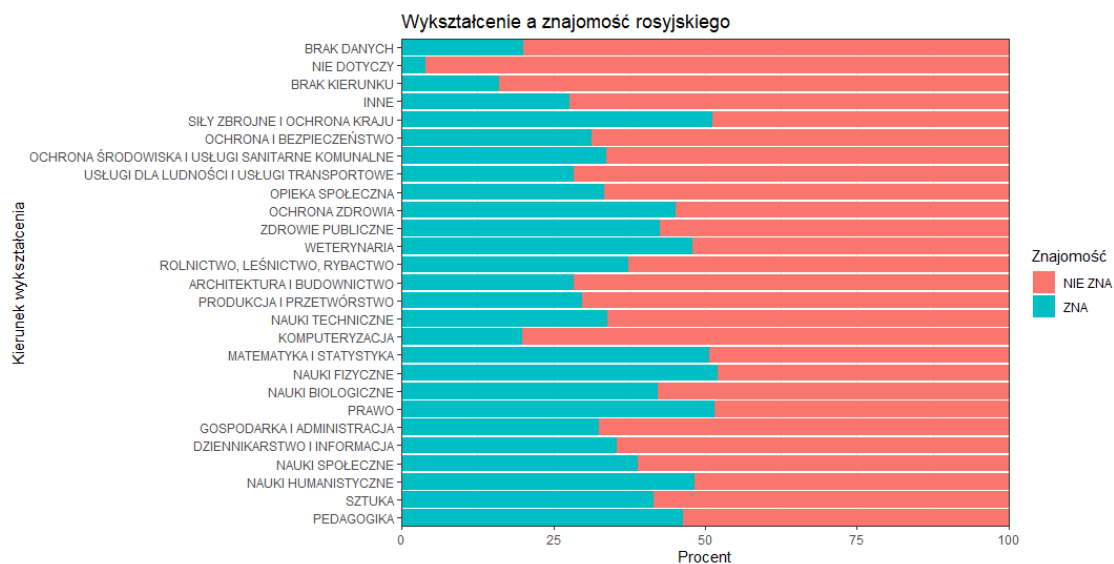

Wykres przedstawia znajomość niemieckiego wśród osób z różnych kierunków.

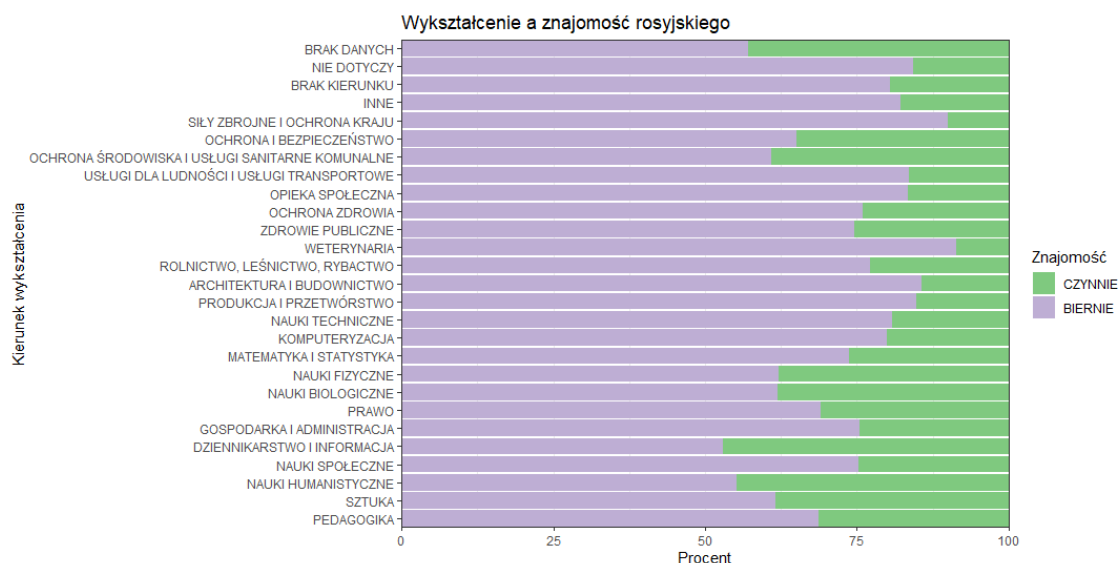

Wykres przedstawia poziom znajomości niemieckiego wśród osób z różnych kierunków.

Na powyższych wykresach widzimy, że w znajomości niemieckiego raz jeszcze wiodą prym ludzie po wykształceniu w dziennikarstwie. Nie powinno to być zaskakujące z racji na to, że Niemcy to nasz najważniejszy sąsiad, mający największy wpływ na naszą gospodarkę, więc umiejętność zdobywania informacji w tym języku powinna być kluczowa. Widzimy również, że prawnicy mają dobrą znajomość tego języka, co również nie jest zaskakujące.

Wykres przedstawia znajomość rosyjskiego wśród osób z różnych kierunków.

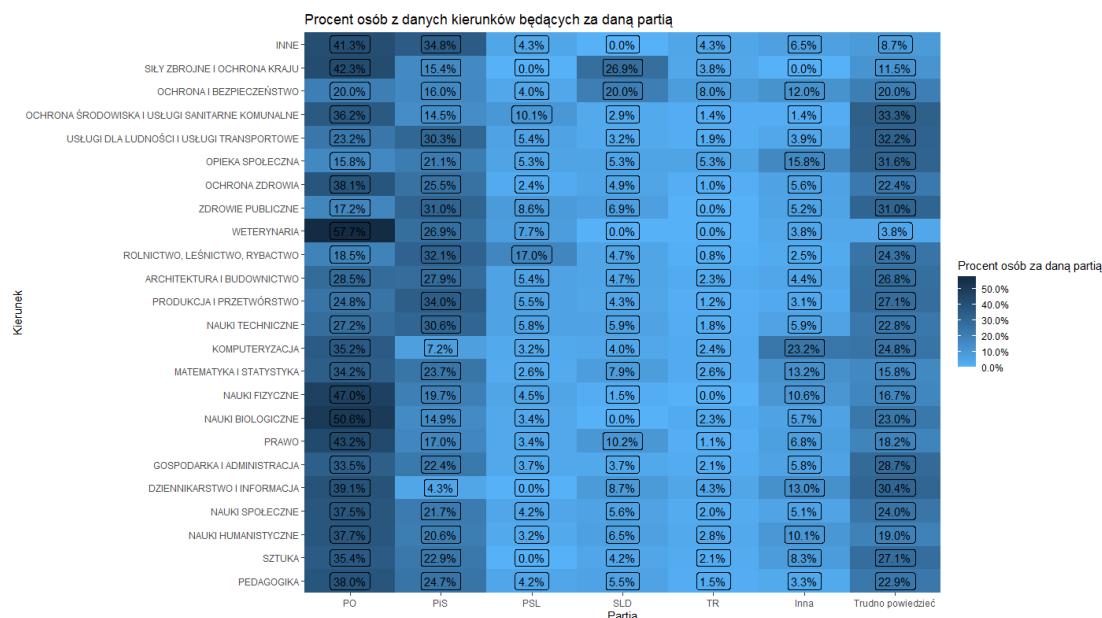
Wykres przedstawia poziom znajomości rosyjskiego wśród osób z różnych kierunków.

Z powyższych wykresów możemy odczytać, że badani po wykształceniu w siłach zbrojnych często znają rosyjski, jednak nie znają go na wysokim poziomie, możliwe, że to głównie osoby, które w dawnych latach były wojskowymi i znajomość rosyjskiego nie jest im aż tak potrzebna. Możemy też zauważyć, że stopień znajomości rosyjskiego jest przeciętnie niższy niż w pozostałych badanych przez nas językach, może to być związane z wieloma sprawami. Po pierwsze był to język narzucony do nauki w szkołach, kojarzony ze złem powodowanym przez ZSRR, więc chęć do jego nauki mogła być niska. Poza tym większość ludzi znająca ten język poznawała go w szkole już dość dawno temu i przez małą popularność tego języka w dzisiejszych czasach jego znajomość mogła ulec zatarciu.

Z powyższych analiz możemy zauważyć, że znajomość języków jest w szczególności ważna dla osób po wykształceniu w dziennikarstwie, odznaczają się one częstszą znajomością języków obcych i wyższym stopniem znajomości w porównaniu do innych kierunków wykształcenia. Może to być związane z ich pracą, gdzie pozyskiwanie informacji jest szczególnie ważne. Co ciekawe osoby po kierunkach związanych z usługami dla ludności i transportowymi mają małą znajomość języków, mimo potencjalnych możliwości komunikacji z różnymi ludźmi i możliwości podróży związanymi z pracą.

4 Poglądy polityczne

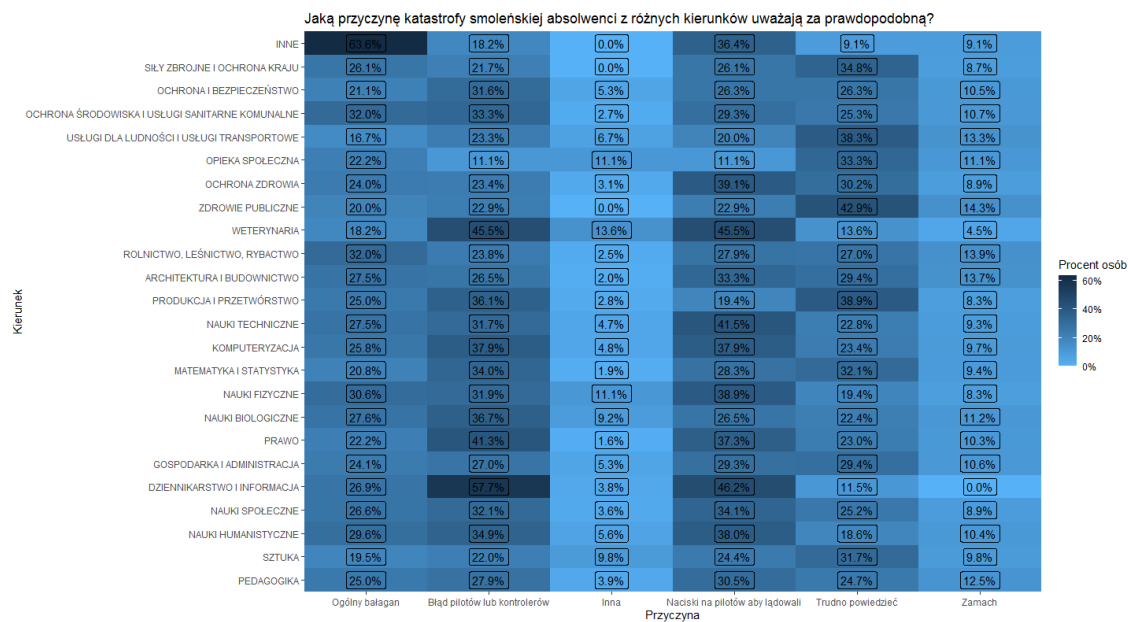
4.1 Partie polityczne

Powyższy wykres przedstawia jaką część osób z danego kierunku jest za daną partią. Jak widzimy zdecydowanie największą popularnością cieszyła się partia Platforma Obywatelska, na większości kierunków opowiadało się za nią ponad jedna trzecia badanych. Od tej zasady odstają przede wszystkim kierunki Opieka Społeczna, Zdrowie Publiczne oraz Rolnictwo, Leśnictwo, Rybactwo które preferują partię Prawo i Sprawiedliwość. Drugą najczęściej wybraną partią jest Prawo i Sprawiedliwość. Jest ona najmniej popularna wśród absolwentów Komputeryzacji oraz Dziennikarstwa i Informacji, a najbardziej wśród absolwentów na kierunkach Produkcja i Przetwórstwo, Rolnictwo, Leśnictwo, Rybactwo oraz osób do których nie pasował żaden z przewidzianych w formularzu kierunków. Pozostałe partie cieszą się znacznie mniejszą popularnością na większości kierunków. Polskie Stronnictwo Ludowe cieszy się popularnością przede wszystkim wśród absolwentów Rolnictwa, Leśnictwa, Rybactwa oraz Ochrony Środowiska i Usług Sanitarnych Komunalnych. Możemy zauważyć, że Sojusz Lewicy Demokratycznej znajduje swoje poparcie przede wszystkim wśród kierunków związanych z ochroną kraju i prawem. Partia Twój ruch nie ma kierunków znacznie odstających od reszty ale najwięcej osób z kierunku Ochrona i Bezpieczeństwo jest za nią. Znacząca osób z kierunku Komputeryzacja nie znalazła popieranej przez siebie partii na liście przewidzianych w ankiecie.

4.2 Katastrofa smoleńska

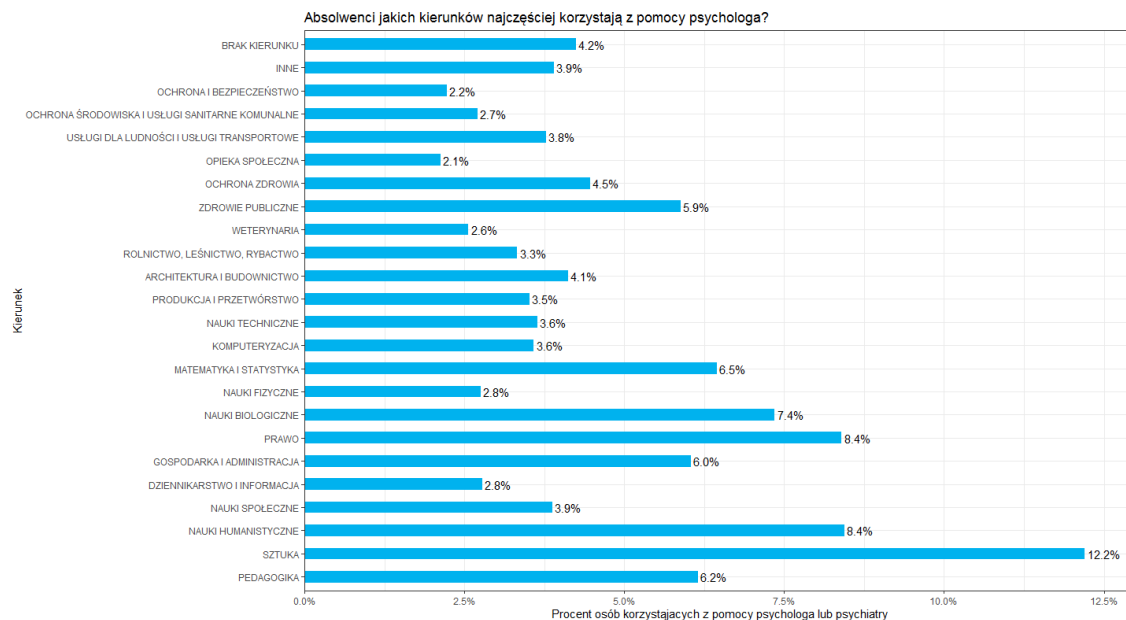
Ponieważ katastrofa smoleńska stała się wydarzeniem o bardzo dużym znaczeniu politycznym chcieliśmy porównać opinie na jej temat z informacjami o partiach politycznych. Wyniki z roku 2015 znajdują się poniżej.

Okazuje się, że procent osób uważających za przyczynę katastrofy zamach jest największy przede wszystkim dla kierunków, gdzie najpopularniejszą partią był PiS. Wyjątkiem takiej zasady są kierunki Pedagogika oraz Nauki Biologiczne, gdzie procent ten jest spory, mimo że nie dominuje tam partia PiS. Na podstawie naszych badań możemy również stwierdzić, że dziennikarze kompletnie odrzucają pomysł, że przyczyną katastrofy smoleńskiej był zamach. Co więcej większość badanych jako domniemywaną przyczynę uznają błąd pilotów lub kontrolerów lub naciski na pilotów, aby lądowali nawet w trudnych warunkach.

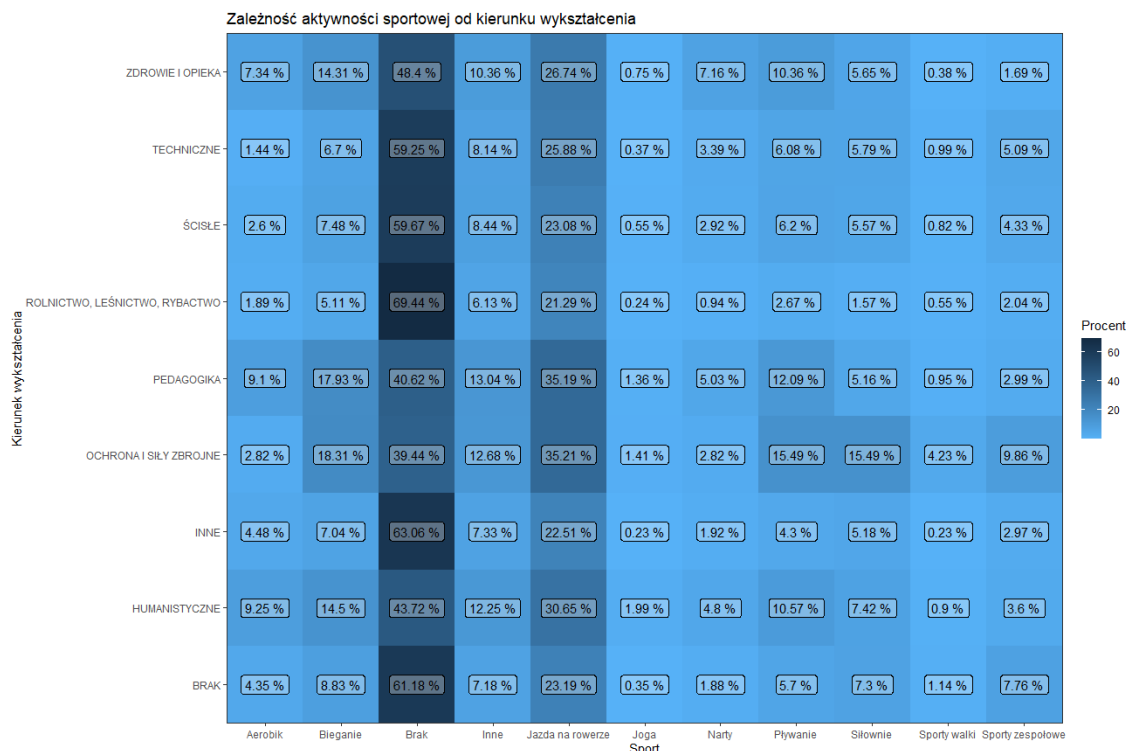
5 Zdrowie

5.1 Psychiatra i psycholog

Powyższy wykres przedstawia zależność między kierunkiem studiów, a częścią osób na tym kierunku korzystających z pomocy psychologa lub psychiatry. Możemy zauważyć, że w zależności od kierunku część osób korzystająca z pomocy zawiera się między 2% a 9%. Kierunek Sztuka mocno odstaje od tej reguły co odpowiada stereotypowi, że artyści są bardzo wrażliwi. Z kolei absolwenci na kierunkach Opieka Społeczna oraz Ochrona i Bezpieczeństwo korzystają z pomocy psychologa najrzadziej.

5.2 Sporty

Wykres przedstawia wykonywaną aktywność sportową w podziale na kierunki.

Z powyższego wykresu możemy zauważyć, że Polacy generalnie wykazują się małą aktywnością sportową. Szczególnie niski poziom aktywności można zauważyć u osób po wykształceniu w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie, co może być spowodowane fizyczną formą pracy. Za to wysoką aktywnością sportową wykazują się osoby po wykształceniu w ochronie i siłach zbrojnych, praca takich osób może mieć również charakter fizyczny, ale może być on związany bardziej z sporadycznymi użyciami siły i zwinności niż ciągłym wysiłkiem, dlatego nie powinno nas to dziwić, że takie osoby częściej niż inne wybierają siłownię, pływanie i bieganie jako swoją formę aktywności.

Możemy również zauważyć, że osoby po kierunkach wskazujących na bardziej "biurową" pracę częściej są aktywne fizycznie niż osoby, których wykształcenie wskazuje na pracę fizyczną. Może to być spowodowane wieloma aspektami. Możliwe, że osoby, które są zmęczone fizycznie po pracy, wolą odpocząć "na kanapie", a osoby pracujące umysłowo wolą odpocząć aktywnie. Mogą do tego też dochodzić kwestie zdrowotne, problemy z plecami, układem krążenia i ogólnym samopoczuciem.

Najczęściej wybieranym sportem przez większość Polaków jest jazda na rowerze, która może mieć często charakter rekreacyjny, a niekoniecznie wysiłkowy.

6 Wnioski

Wykształcenie pełni w życiu człowieka niezwykle istotną rolę. Jak widzimy na podstawie przedstawionych przez nas wniosków z Diagnozy Społecznej, poziom i kierunek tego wykształcenia znajdują swoje powiązania niemal w każdej sferze codzienności. Dogłębna analiza tej tematyki pozwala również na wyciągnięcie wniosków nie tylko na temat teraźniejszości, ale i przeszłości- widzimy na przykład duże powiązania znanych przez Polaków języków obcych w odpowiednich przedziałach czasowych jak chociażby okres rządów komunistycznych. Tematyka wykształcenia społeczeństwa, jak widzimy, jest niezwykle obszerna. Mamy zatem nadzieję, że przeprowadzona przez nas analiza stanowi dobry wstęp do dalszych, głębszych rozważań.